

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 44627
Nom: Cures pal·liatives i assistència domiciliària
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2219 - Màster Universitari en Infermeria Oncològica	Facultat d'Infermeria i Podologia	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2219 - Màster Universitari en Infermeria Oncològica	Cures pal·liatives i assistència domiciliària	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ**RESUM**

La demanda assistencial per patologies oncològiques ocupa un lloc rellevant en la nostra societat.

Malgrat que els avanços tant preventius com terapèutics han reduït la incidència i han millorat el pronòstic, la curació d'aquestes malalties no sempre és possible; és en aquest moment quan els cures pal·liatives adquireixen una importància especial.

Els cures pal·liatives tenen com a objectiu aconseguir una millor qualitat de vida atenent les noves necessitats, tant físiques com psicològiques, socials i espirituals, tant del pacient com de la seua família, que estan vivint aquest procés.

Els/les infermers/es han de ser capaços de tindre suficients habilitats assistencials per a poder gestionar tractaments, valorar el pacient i oferir tant suport psicològic com espiritual. No es tracta només de cuidar, també han de saber coordinar i organitzar els cures de la persona i de la família en una etapa tan complexa.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No se han especificado restricciones de matrícula con otras asignaturas del plan de estudios.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aconseguir participar activament en la informació al pacient i la seua família sobre les exploracions i tractaments, els seus drets com a pacient i tot allò que s'ha relacionat amb els processos oncològics.

Conèixer i diferenciar les particularitats de l'atenció i l'atenció de les persones amb patologia oncològica.

Discussió i anàlisi de la pertinència de la utilització dels marcs teòrics infermers en la investigació.

Dissenyar i planificar accions educatives per a facilitar i recolzar la salut de grups i individus. Fomentar en contextos acadèmics i professionals, l'avanç tecnològic, social o cultural dins d'una societat basada en el coneixement i en el respecte a a) Els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats entre hòmens i dones i la utilització d'un llenguatge no sexista, b) Els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i c) Els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Elaborar y manejar los escritos, informes y procedimientos de actuación más idóneos para los problemas suscitados frente a la patología oncológica. Adquirir las habilidades personales que faciliten la inserción y el desarrollo profesional en el ámbito de la enfermería oncológica.

Identificar i distingir els sistemes de registre i de gestió de la informació relacionats amb el pacient oncològic.

Integrar els principis de seguretat del pacient en totes les activitats relacionades amb l'atenció d'infermeria oncològica.

Integrar en la presa de decisions de l'equip multidisciplinari que atén persones amb patologia oncològica i a les seues famílies, el coneixement de les normes legals vigents, les característiques ètiques i la perspectiva de gènere i el principi d'igualtat entre hòmens i dones.

Investigar i treballar de manera holística, garantint els drets i respectant les creences i voluntat de les persones davant d'un procés de càncer.

Participar en debates y discusiones, y ser capaces de resumirlos y extraer de ellos las conclusiones más relevantes y aceptadas por la mayoría.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.

Ser capaç d'adoptar actituds concordants, en la presa de decisions ètiques i en la seua aplicació, amb el Codi Deontològic de la Infermeria.

Ser capaç d'establir un pla d'actuació tendent a satisfer les necessitats detectades en el pacient/família afectats per una patologia oncològica i canalitzar-les cap a l'atenció multidisciplinària quan es considere necessari.

Ser capaç d'identificar les necessitats, diagnòstics i situacions de risc en cada una de les etapes de la malaltia oncològica.

Ser capaç de prestar atenció integral a la persona, per a resoldre individualment o com a membres d'un equip multidisciplinari, els problemes de salut que afecten el pacient afligit d'una patologia oncològica.

Ser capaces de distinguir y seleccionar las fuentes relevantes que permitan obtener la información para facilitar la resolución de problemas, elaboración de estrategias y asesoramiento para el desarrollo de la actividad enfermera en el ámbito de la oncología.

Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.

Valorar las necesidades del binomio paciente/familia y prestar cuidados de enfermería en los aspectos psíquicos, sociales y espirituales del paciente y familia, proporcionando seguridad y fomentando la autoestima, prestando especial atención en mejorar el nivel de comunicación entre el personal de enfermería y el paciente/familia con una patología oncológica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. CURES PAL·LIATIVES EN INFERMERIA ONCOLÒGICA

1. Conceptes generals de les cures pal·liatives.

2. Observació, avaluació i maneig del pacient pal·liatiu:

- Síntomes més comuns i el seu maneig: dolor, dispnea, caquèxia, astènia, depressió, ansietat, etc.
- Farmacologia aplicada: tractament farmacològic i efectes secundaris més comuns.
- Mesures no farmacològiques per al control de símptomes: teràpies complementàries, relaxació, control de la respiració, etc.
- Modes d'administració de la medicació: intravenosa, oral, enteral, subcutània, rectal i transdèrmica.
- Emergències en cures pal·liatives.
- Intervenció psicològica en el pacient pal·liatiu.
- Maneig de les necessitats espirituals.

3. Procés d'atenció infermera i cures pal·liatives:

- Valoració.
- Teoria del confort de Katharine Kolcaba.
- Maneig de NANDA, NIC i NOC en la malaltia terminal.

4. Cures i tècniques:

- Nutricions especials (a través de SNG, gastrostomia, via parenteral).

- Cures de la via aèria (oxigenoteràpia, ús d'inhaladors, traqueotomia...).
- Cures del sistema gastrointestinal (gastrostomia, colostomia, ileostomia).
- Cures del sistema urinari (sonda vesical, nefrostomia, urostomia).
- Mobilització del pacient (prevenció de caigudes...).
- Cures de la pell i ferides (prevenció i tractament de les UPP).

5. Dolor:

- Aspectes multidimensionals del dolor.
- Eines per a la seua avaluació.
- Tipus de dolor i el seu maneig.
- Opiacis: maneig i educació al pacient/família/cuidador per al seu ús.

---

2. CURES PAL·LIATIVES

6. Cures al final de la vida:

- Anticipació de problemes en situacions de dies finals.
- Maneig de símptomes.
- Maneig de la sedació.
- Suport emocional: cures a la família i al pacient.
- Certificat de defunció, cures al pacient després de la mort i suport a la família.

- Suport espiritual.

7. Cures a la família:

- Impacte de la malaltia en la unitat familiar.
- Maneig de situacions difícils amb la família.
- Cures al cuidador.
- El dol i la pèrdua des de les cures infermeres.

8. L'equip interdisciplinari:

- El paper de la infermeria.
- La responsabilitat dels diferents membres de l'equip.
- Resolució de conflictes i negociació dins de l'equip.
- Desenvolupament d'estratègies d'autocura. Maneig i prevenció de la fatiga per compassió.

9. Aspectes ètics al final de la vida:

- Conceptes: respecte, dignitat, autonomia, beneficència, no maleficència, etc.
- Decisions ètiques: consentiment informat, document de voluntats anticipades.
- Aspectes legals al final de la vida.

10. Atenció domiciliària al pacient pal·liatiu:

- Maneig de vies (via perifèrica, subcutània, central) i administració de medicació (infusió contínua subcutània mitjançant infusor elastomèric, hipodermòclisi, antibioteràpia parenteral) en el domicili.
- Cures bàsiques al pacient i educació al cuidador.
- Cures al final de la vida al domicili.
- Maneig del material hospitalari per a ús domiciliari

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	20,00
Seminari	20,00
Pràctiques a l'aula	5,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	67,50
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

- Classes teòriques
- Classes pràctiques
- Treball actiu durant totes les sessions amb articles científics, guies de pràctica clínica, etc.
- Treballs de l'estudiant en grup: estudi de casos, reflexió sobre experiències reals; mitjançant

textos, material audiovisual i elaboració de plans de cures.

- Role-playings.
- Sessions d'ABP (Aprentatge Basat en Problemes)
- Sessions vivencials, unificació de teoria i vivència personal.

AVALUACIÓ

- Examen de desenvolupament. Aplicació dels coneixements donats a classe, mitjançant el fil conductor d'un cas, 40%.
- Assistència i participació en les activitats d'aula, 10%.
- Treball individual mitjançant ABP, 20%, avaluació per competències.
- Presentació i defensa dels materials elaborats a classe, 30%.

BIBLIOGRAFIA

- Arranz, P., Barbero, J. J., & Barreto, P. (2003). Intervención emocional en cuidados paliativos modelo y protocolos. Editorial Ariel.
- García-González A (2014). Enfermería en cuidados paliativos. Editorial centro de estudios Ramón Areces.
- Katherine Murray & Thomson Joanne (2019). Lo Esencial en Cuidados Paliativos: Un recurso práctico en enfermería. Life and Death Matters.
- Martínez-Cruz B. (2014) Enfermería en cuidados paliativos y al final de la vida. Editorial Elsevier.
- Porta, J., Gómez-Batiste, X., & Tuca, A. (2009). Control de síntomas en pacientes con cáncer avanzado y terminal. Editoria Aran